

Debreceni Ujság

1899

Debreczen, 1899.

III. év 33. szám.

Csütörtök, február 2.

DEBRECZENI UJSÁG

ELOFIZETESI ÁR:

Helyben:		Vidékre:	
Félévre	3 frt — kr.	Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	150 „ „	Negyedévre	2 „ 50 „

Felelős szerkesztő és lap-tulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Hungária-palota földszint. Bejárat Kádas-utca felől.

A „Debreczeni Ujság“ az összes debreczeni lapok között a legtöbb példányban jelenik meg.

Az adóbevallások.

— febr. 2.

Az egész országban serényen folynak az előmunkálatok az új három év tartamára érvényes adók kivetésére. Azok az adók, melyeket most fognak az 1890, 1900 és 1901. évekre megállapítani, a következők: házbéradó, II. osztályu kereseti adó és a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok, egyletek adója.

Ennek az adónak a megállapítását a pénzügyi törvények az adókető bizottságok hatáskörébe utasítják. A bizottságok tagjait a pénzügyminiszter nevezi ki. Tisztuk az adozó felek meghallgatásával végérvényesen megállapítani a városi adóhivatalok által megállapított adót annak fölemelése, leszállítása, avagy az eredeti javaslat meghagyása által.

Ez az adó felette nyomasztó különösen a kereskedővilágra. Egy kereskedő ezer forint évi nyeremény után fizet 100 forintot, általános jövedelmi pótdadó címén 35 forintot. Ha ehhez még hozzáveszük a városi adót, 10 százalékos utadót, akkor fizet 1000 forint tiszta jövedelem után 182 forintot. Arra az eredményre jutunk, hogy a kereskedő tiszta jövedelmének majdnem 20 százalékát az adók emésztik fel.

A bizonytalan keresetnek ily nagymérvű megadóztatása súlyos teher, hiszen egyik keresemény sincs oly változékony s gyakori hullámzásnak alávetve, mint a hasonhajtó foglalkozások révén szerzett nyeremény.

Ily nagymérvű megterhelhetetés után nem csoda, ha a polgárok a jövedelem egy részét eltitkolják. De meg a rendszer is annyira megbizhatatlan, hogy az adozó polgárok jobbnak látja adóbevallás helyett panaszos ívet benyújtani, mely vesztességről, rossz üzleti viszonyokról, elemi csapásokról szól, csak nyereményről nem. Ilyenkor aztán az adozó polgártól megkér-

dik, mennyi lakbért, avagy üzleti helyiségbért fizet s midőn az, mitsem sejtve ártatlanul odairja, hogy 500 vagy 600 forint, néha ennél is több boltbért fizet, szépen kivetik utána a 19 százalékot, 50 vagy 60 forintot. A kivető közeg ugy okoskodik, hogy a mely kereskedő 600 forint boltbért képes fizetni, az fizethet ennek arányában 60 forint III. oszt. kereseti adót is. A tiszta igazság pedig az, hogy a legtöbb kereskedő igyekszik a forgalmi központban üzlethelyiséget találni s e miatt jövedelme kockáztatásával horribilis, erejét túlhaladó összeget áldoz üzleti bérre s akkor megteszik még neki azt a szivességet, hogy annak arányában megtehető az 10 százalékos jövedelmi adóval. Tehát nemhogy mentségnek vennék ezt a kényszerű kiadást, hanem ellenkezőleg, ez az adóalap.

Az adókető bizottságok feladata ezeket a visszasságokat eloszlatni s a kincstár érdekeinek szem előtt tartásával szegény, sokszor megzaklatott adozó polgároknak érdekeit is szolgálni. Kényes feladat ez az adókető bizottság tagjainak, kik maguk is érzik en-

Tárca.

A trónörökös emléke Máramarosban.

A múlt év egyik augusztusi éjjelén lassan haladtam biciklimen a kitűnő máramarossziget-körösmezei országúton. A meredek hegyoldal sűrű rengetege pihent, még szerelmes fülemile csattogó dala sem zavarta a csöndes magányt. Az utszéli sziklák mellől baktató, lomha békák indultak éjjeli prédára, néhányat agyon is lapított — gépem kerekre.

A kanyargó uton, ahol közelébe értem a melynységben zuhogó Tiszának, elandalított távoli erdőzugához hasonló moraja, melyet a néha néha megnyíló völgytorkolatok rémesen tuloztak.

Azt sem tudtam hány az óra, de még inkább nem birtam sejtélemmel arról, hogy hol vagyok. Egy merész

uti emelkedőnél végre összetalálkoztam egy parasztszekérrel, melynek csilingelése előre intett a kitérésre. Hiába kérdeztem tőlök, hogy messze van e még Máramarossziget: nem feleltek. Aludt a kocsin mindenki.

Amint az emelkedő domb tetejére értem, összeértek felettem a lombok. Egyszerre a közvetlen közelemben két hangos puska lövés dördül el egymásután. Bosszútól tarva leugrottam gépemről és revolverem után kaptam, pedig nem volt reá szükség.

A sűrűségből két alak közeledett felém. Az egyikén lámpám odavetett világánál valami erdészféltre ismertem, a másik pedig egyszerű oláh parasztnak látszott. Amint az uttestre leugrottak a magas sziklás partról, az egyik, az erdész felém tartott és megszólított lengyelül, amire én németül válaszoltam s — megmondtam, hogy magyar piktorvagyaok Budapestről.

— Azt hittem, uram, hogy len-

gyel, de még jobban örvendek, hogy magyar emberhez — van szerencsém.

Ilyen beköszöntő után hamar összebarátkoztunk. Két kutyája mellém csatlakozott, egyedül az oláh paraszt maradt tőlem hátra és levett kalappal követte gépemet, melyet magam mellett toltam. Alig pár lépés után kiszélesedett az út melletti lankás hegyoldal és egy terjedelmes tisztásra jutottunk. Az erdész indítványára lehevredtünk a nedves füre. Előkerültek a vadásztarisznya ételei és i'alai, amelyekhez igen jó étvágygyal fogtunk hozzá.

Felhuzott fülekkel báméskodott a két kopó, várva a nekik szánt falatot. Rágyujtottunk. Az én erdészem hátrakiáltott a bokrok közzé a kísértő-jének oláh nyelven, hogy jöjjön s — rakjon tüzet. De hiába kiáltott biz 6 háromszor is, Vaszili csak nem került elő. Elkezdtünk tehát ketten együtt kiahálni. Egy utszéli kereszt fele mel-

Megjelenik mindennap korán reggel.
Előfizetési ára házhoz hordva egy hónapra: ötvenkrajczár.

nek az adónak súlyos terhét, azonban kötött marsrutával dolgoznak. Háromszáz ilyen adókető bizottság működik az egész országban, ezek fogják a most következő három éves adócyklusra szóló III. oszt. kereset adót megállapítani.

Jól teszik a polgárok, ha utána néznek adójuknak s igyekeznek bevallásaikat mielőbb beadni s az adótárgyalások alkalmával érdekeiket személyesen megvédeni, hová mindegyik érdekelt fél meghívót kap. Az adókető bizottságok pedig gyakorolják humánusan, igazságosan s lehető sok méltányossággal azt a hivatalt, melyet rájuk az állam ruházott. Ők elsősorban a polgárok szószólói, az állam érdekeit majd megvédi a bizottságba kiküldött kincstári képviselő.

A törvényen kívüli állapot.

febr. 2.

Megkezdődött a törvényen kívüli állapot második hónapja.

Még akkor is, mikor arról volt szó, hogy a boldogtalan emlékü lex-Tisza alapján fogja a kormány vezetni az ország ügyeit, még akkor is hangsúlyozták, hogy ez az állapot nem tarthat sokáig. Már Tisza Kálmán első nagyváradi beszédjében kifejtette, mi esoda káros közjogi és közgazdasági következményei lesznek az ex-lex álla-

lett végre meglátjuk a mi emberünket levett kalappal imádkozni.

Amíg én visszamaradtam, az erdész nagynehezen magával huzta az ájtatosságában megzavart Vaszilit, aki könyörgő hangon huzakodott a hozám való közelítéstől.

Eppen kérdezni akartam bizalmatlanságának az okát, midőn megszólalt az erdész és megmagyarázta — Vaszili félelmének az okát.

— Ez a nép itt, uram, nagyon babonás és azt hiszi, hogy az ön biciklijé az ördög szekere.

Mindent megértettem egyszerre. Visszaemlékeztem eddig megtett máramarosi utaimra s meg volt magyarázva előttem a rejtély, hogy miért tér itt ki a kerékpáros elől olyan féltelmes tisztelettel és kalaplevélve a nép, mikor másutt kövel dobálják — meg.

Amint Vaszili közelembe jött, kezét nyújtottam neki, amit ő nap bizalmatlansággal fogadott csak el. A fellobaanó lángoknál jobban szemügyre vettem a Vaszili ábrázatát és akkor láttam csak, hogy egy 18—19 éves suhanéz az én idegenkedő emberem. Hogy bizalmatlanságát — eloszlassam, megmutattam neki byeziklimet, amely-

potnak. Ujévi beszédjében maga Bánffy is beismerte, hogy ez az országnak kiszámíthatlan nagy kárával fog járni, a bibornok hercegprímás pedig megdöbentőnek bélyegezte ezt a törvényen kívüli, alkotmányunkat megbénító állapotot.

Azóta elmúlt az esztendőnek egy tizenketted része, ez idő alatt reményünk támadt ugyan, hogy jóra fordulnak az állapotok, hogy az ország többet is fog nyerni, mint egyszerűen a tarthatatlan állapot megszűnését, de ez még mindig csak remény és maga a közjogilag oly sérelmes, közgazdaságilag oly káros helyzet semmivel sem javult, sőt napról-napra rosszabbodott.

Jóknak önkényes adófizetésre felhívó példája vajmi keveset vonzott. Avval ugyan nem telt meg az állampénztár. Ma lezárják a januári számadást s rövidesen megtudják, mennyire maradt hátra a januári adófizetés. Ez különben a bajnak kisebbik része. — Mert hisz adó nélkül is kell az állampénztárban annyinak lenni, hogy akár még egy hónapot is kibírjunk, ámbár a februári adófizetés sokkal nagyobb jelentőségű az állampénztárra.

De hogy mily nyomott az ex-lex állapot következtében a penzpiacz, azt eléggé illusztrálta a mult héten a bécsi és budapesti börze, ahol Bánffy bukásának hírére rögtön emelkedtek a magyar értékpapírok — különös illusztrálására annak, hogy már a börze is elvesztette bizalmát a miniszterelnök iránt.

A legnagyobb baj pedig az, hogy négy hét mulva megkezdődik a soro-

nek perczekig forgó kereke újból elkomorította. A nig én rendbe hoztam csomagomat közelebb rakva mindent a tüzhöz, az erdész és Vaszili között élénk beszélgetés indult meg oláh — nyelven.

A beszélgetés alatt az én erdészem hol elmosolyodott, hol elkomolyodott, Vaszili pedig élénk taglejtésekkel mutogatott hol az erdő felé, hol réám és byeziklimre. A dolog kíváncsivá tett és valami babonát sejtettem. Kértem az erdészt, hogy mondja el nekem magyarul mindazt, amint Vaszili mondott. Türelemre intett s mikor Vaszili elhallgatott, pipára gyujtott mellém telepedett s így kezdé — beszédét:

Látja uram most én is új dolgot hallottam. Az én kísérem Vaszili, egy kabolyapolyácai gyerek, akinek apja a feledhetetlen emlékü Rudolf trónörökös idejében hajtó volt a máramarosi vadászaton. Az öreg, mint azelőtti vadászó kitűnően ismerte a kabolyapolyácai és lonkai erdőket és jó lövő hírében is állott. A Vaszili elbeszélése szerint egyszer a király (?) — mellé volt rendelve és amint haladnak a tetőn, hát egyszerre egy nagy szikla alá értek amelyen egy fakesz-

zás. Az ujonczállítást pedig — ha addig nem lesz a kormánynak törvényes felhatalmazása — nemesak Heves megye tagadta meg, hanem az ország első vármegyéje is és ha rá kerülne a sor — amitől Isten óvjon! — kétségkívül megtagadná több is.

Eppen azért nagy megnyugvással vesszük legújabb bécsi és budapesti tudósításokat, amelyek arról biztosítanak, hogy a három napos parlamenti szünet alatt mindenestre létrejön a béke s azután csak néhány nap kell és helyre áll a törvényes, alkotmányos állapot.

Háborgó szigetlakók.

— Távirati tudósítás. —

Honkong, jan. 31.

A Filippi-szigetek lakosságának bizottsága a következő híreket közli Manilából: A Filippi-szigetek népe tiltakozik az amerikai kormány amaz eljárása ellen, hogy a Filippi-szigeteken uralkodó helyet megvizsgálásra kiküldött amerikai biztosok mellett vonakodik a nemzeti kormány képviselőinek helyet adni.

Lehetetlenség hogy a kizárólag Manilában ülésező bizottság a nemzeti kormány barátságos közreműködése nélkül helyesen ítélhesse meg a mostani helyzetet a Filippi-szigeteken, valamint az egész népnek az önkormányzatra irányuló törekvéseit.

A mult héten Manila egyik külvárosában egy amerikai katona puszkával agyonlőtt egy fiatal benszülött-

állott. Mikor közel értek a sziklához, egyszerre előugrik egy nagy medve, amelynek a fején egy fényes arany — korona volt. A király rálőtt, de nem találta el. ekkor a Vaszili apja lőtt reá és megsebesítette a medvét, de az ő puszkája olyan nagyot durrant, hogy az öreg belesüketült és félholtan rogyott össze. Mikor — felébredt, hát a „Kuzi“ vadászakastélyban találta magát és még azon az éjszakan megjelent neki Szent Mihály és megfenyegette, hogy miért merészelt reá löni a medvék királyára és tudva meg, hogy aki egy királyra lő, azért eljön az égből egy tüzes szekér és azon viszi el a másvilágra.

Mikor a máramarosi nép meghalotta a jó emlékü Rudolf trónörökös halálát. Vaszili apjának is megjelent újból Szent Mihály és elmondta neki, hogy a trónörökös nem természetesen halt meg, hanem rálöttek véletlenül vadászaton és az öreg látta is a tüzes szekeret, amelyiken elvitte az ördög azt, aki meglötte a királyfit. Azóta már Vaszili is látta a királyfi lelkét is amint erre jár vadászni, — midőn egyszer éjjel kinhált a hegytetőn. Ezüst ruhába volt öltözve és fején az arany korona ragyogott, mikor egy vadra

Debreceni Ujság

1899

1899. Február, 2.

DEBRECZENI UJSÁG

3.

tet, mert a piacon összeveszett több kinaival. A katonát nem büntették meg. A megölt ember atyja bosszúból megtámadta az amerikaiaknak egyik elretolt őrséget és három amerikai késsel legyilkolt. A többiek megfutottak. A bosszuállónak sikerült elmene-külnie. Egy benszülött katonatisztet Manilában séta közben az amerikai katonák meggyilkoltak.

A katonákat nem büntették meg. Az amerikai csapatok folytonosan a legkihívóbb magatartást tanusították és kegyetlenkedtek.

A benszülöttek bizottsága meg-cáfolja a „New-York Herald”-nak dec-vegén terjesztett híreszteléseit a benszülöttek martalóc-expedíciójáról és az általános anarchiáról.

Az egész ország feltétlenül támogatja Aguinádót, akinek auktoritását mindenütt elismerik. A benszülöttek kongresszusán a szigetecsoport minden tartománya képviselve van.

POLITIKAI HIREK.

A képviselőház munkarendje.

A képviselőház legközelebbi ülése február 4-én délelőtt 11 órakor lesz. Napirendje ez: Névszerinti szavazások a fel-tt, hogy megengedi-e Ház Blas-kovich Ferenc, Lakatos Miklós, Rakovszky István, és Förster Ottónak a napirend előtti felszólalást; névszerinti szavazás Holló Lajos és Visontai Soma egyesített indítványa felett; névszerinti szavazás Gullner indítványa felett; a vita folytatása a kvóta dolgá-ban történt királyi döntés tárgyában

rálött, elkezdett menydörögni. Azóta sokszor látta már a tüzes szekeret is erre jární, amelyen a gonosz lelkek nyargalnak és ő tudja, hogy az én bicziklim is ilyen kis ördögsekér, én bennem pedig már szintén benne van az ördög lelke. Amikor meglátta a tüzes szemeket (a lámpást), azért süitötte el a puskáját, hogy segítsen — neki Szent Mihály engem elriasztani, mert a vadorzókért ilyen szekerem jár az ördög a sötét éjszakán. Így él a trón-örökös emléke a hajtók lelkében a babonás hit formájában, fejezésbe szavait az erdész.

Lassanként összeszedelőzködtünk, kialudt az utolsó parázs is a tűzön. Mi pedig megindultunk a sötét éjszakában. Vaszi mindég hátramaradt és imádkozott. Egy negyedórai gyalogolás után egy utkanyarulatnál elötünt a Tisza lent a mélységben; felette egy dobos, gyepes oldalon egy kis egyemeletes ház palatetőin tört meg a hold fénye.

A boldogult Rudolf trónörökös „Kuzi” vadászkastélya volt, a régi szép idők egyik elhagyatott emléke . . .

Paar Géza.

és végül: az elnökválasztás napjának megállapítása körül megindult vita folytatása.

A képviselőház összeférhetetlenségi bizottsága. Apáthy István elnöklete alatt ma ülést tartott, amelyben elnök bemutatta Horn Ferenc upesti vendéglősnek és társainak 48 képviselőre. Rakovszky Istvánnak a Ház nyilvános ülésében hat képviselőre és Végül Sággy Gyulának a Ház nyilvános ülésében önmagára tett összeférhetlenségi bejelentését. A bizottság elhatározta, hogy mindenk előtt a két tagjára Mohay Sándorra és Rudnyánszky Bélára vonatkozó összeférhetlenségi bejelentéseket veszi tárgyalás alá. Ennek a két ügynek tárgyalási időpontját a bizottság csütörtökön délelőtt 11 órára tűzte ki, amely időpontról a bejelentő, Horn vendéglőst értesítik.

TARSAS ÉLET.

Ki volt ?

— Tréfa. —

Nagy társaság van együtt s a napi események tárgyalásával kitünően telt az idő.

Volt a társaságban egy javakorában lévő férfi, aki a felvetett eszmecserékben mindég vitát provokált. Ha valaki azt állította, hogy a csillagok ragyognak, ő csak hogy ki ne essék érdekességéből nyomban azzal felett, hogy a csillagok nem ragyognak, hanem tündökölnek.

Beleszólt mindenbe. És ha más valaki azt állította, hogy a becsületes polgár ember adót fizet, újra azzal replikázott, hogy a becsületes polgár ember nem adót fizet, hanem a becsületes polgár emberrel fizettetik az adót.

Kevéssel ezután a társaság tagjai fellelegzettek, mert a replikázó ur fellállott, köszönt és távozott.

— Ugyan kilehet ez a bakafántos ember, aki örökösen zavarba ejtett bennünket? — kockáztatja meg a kérdést a társaság egyik férfi tagja.

— No, no — nyugtatja meg a felszólalót a házigazda, — nem kell mindjárt rosszra gondolni — különben ügyvéd.

VIDÉK.

Eltűnt fiu. Budai Dánielné m. keresztesi la . . . írva panaszkodott a bíró uramnak, hogy a József nevű fia, ki másfél éve eltávozott Romániába asztalos mesterséget tanulni, azóta nem ért és birt sem adott magáról. — Fia

hollétének a kipuhatólása végett fordult a hatósághoz.

Papválasztás B.-Ujfaluban.

— Megirtuk a minap, hogy Berettyó-Ujfaluban nagy izgalommal készülnek a református lelkészválasztásra, melyre két jelölt van: Zih Sándor a nagy többség és Biber József az intelligencia jelöltje. Mint tudósítónk értesít bennünket a jelölés ma történik meg. Biber József már visszalépett ellenben Zih Sandort egy egyházi jogi törvény értelmében állítólag nem lehet jelölni, mivel lelkészszé csak nemrég lett meg választva, ehhez pedig legalább 1 éves gyakorlat szükséges. Érdeklélvárják ezek után, hogy ki lesz B.-Ujfalu református lelkésze.

Halál elől a halálba.

Nagyváradról írják: Egy igen öreg ember, törődött, nagybeteg aggastyán oltotta ki tegnap önkezevel az életét. Holló János 87 éves napszámos hónapok óta nem bírta a munkát, utóbb a betegség ágyba is döntötte. A gyerekei kenyérén élődött a szegény öreg ember s napról-napra elviselhetetlenebbnek találta az életét, pedig a környezete mindenben a kedvét kereste, valóság-gal dédelgette. Az aggastyán azonban, — aki szokva volt a munkához — keserűen panaszkolta a szomszédoknak, hogy nem tud élni kegyelem kenyéren.

— Nem is várom be mig értem jön a kaszás — mondta minap este a sirja szélén álló agg.

S tegnap délután gyerekeinek a kishid-utezai lakásán felakasztva, hol-tan találták meg Holló Lajost. Az öngyilkos öreg ember kileste, mikor a fia elment hazulról s kíváncszorgott az ágyból a faskamarába, hol végzetes tettét elkövette.

Országos orvosi kongresszus

Nagyváradon. Az „Orvosok Országos Szövetsége”-nek nagyváradi fiókja tegnap választmányi ülést tartott dr. Konrád Márk tanácsos elnöklete alatt és számos tag jelenlétében. A tanácskozás egyik legfontosabb tárgya azon előmunkálatok és intézkedések megállapítása volt, melyek a városunkban, szeptember hónapban tartandó országos orvosi kongresszus sikerét biztosítják. A választmány előkészítő bizottságot alakított, mely azonnal hozzálát a dologhoz és már a legközelebbi választmányhoz jelentést fog tenni.

Krivány Aradon.

— Saját tudósítónktól. —

Végre visszakért Aradra a hírhedt árvapénztáros. Bécsben történt elfogatása után tudvalevőleg hamis név használatáért két heti fogságra ítélték s most, hogy ezt kitöltötte, kiadták a magyar hatóságnak.

Az este indították utnak Bécs-

Az aradi fogház két óre eléje ment Marcheggig, ahol átvették az osztrák detektivektől s reggel értek vele Budapestre. Aztán az aradi személyvonatnak egy harmadosztályu kocsiában helyezkedtek el vele.

Délután négy óra felé érkezett meg Krivány János Aradra, ahol már az állomáson tömérdek nép várta. A rendőrség botránytól tartott és elzárta a Perron kivezető ajtajáig érő utat.

Az egybegyült sokaság nyugodtan viselkedett, amíg Dessewffy fogházfelügyelő Krivanynyal az utcára nem ért, ott azonban kitört a slandulum.

— Szégyelje magát! Pfu! Gazember! — kiáltották a sikkasztó felé, aki cinikus mosolyal nézett végig egykori tisztelőin. Aztán kocsiába ültették egy fogházörrel.

A megyeháza előtt ismétlődtek az előbbi telenetek, Kriványj, akit beteges, sápadt embernek ösmertek, jó egészségben, piros-pozsgás arccal jutott vissza. Amikor a törzskönyvbe fölvtették a nacionálját, kijelentette, hogy élelmezéséről ő maga fog gondoskodni.

Bűnyügyében érdekes fordulat várható. Az aradi törvényszék vizsgálóbírája többször kihallgatott egy nőt, aki Krivanynyal bizalmas viszonyban volt és akiről azt hiszik, hogy ő rejtegeti az árvapénztárból elrabolt nagy összegnek egy jelentékeny részét.

A filléregylet bálja.

Tegnap este igazán érdekes képet nyújtott a Bika szálló diszterme.

A közönség izlésesen fölterített asztalok körül foglalt helyet s akik fölsholgáltak, nem voltak mások, mint a város legszebb, legbályosabb kis hölgyei, a kik a prózai ételek mellé édes mosolyt is osztogattak. — Olyan családias jellegű, kedélyes vacsora volt az egész, mely azonban csak bevezetésül szolgált a voltaképeni mulatáshoz.

A vacsora után, amely izletes ételekből állott — kihordták az asztalokat és kezdetét vette a táncz. Mert végre is a fiatalok csak ebben találja legszebb s legnagyobb szórakozását.

Es folyt a táncz vidáman, fesz-telenül, nem úgy mint fagyos bálokon ahol a hölgyek kivágott ruhákban, az urak pedig frakkban kényelmetlenkednek. Az elite bál a rendszerbe szorított mulatások tetőpontja, hova nem is a mulatásért, hanem kötelességből mennek el; a tea estély pedig a korlátlan jókedv otthona és a leányok bálja. — Eppen azért mert ezt jól tudja a szép

leányok és asszonyok bájos serege annyian gyűltek egybe, hogy alig fértek a nagy terembe.

A névsor különben a következő:

Asszonyok: Kémery Lajosné, Dávidházy Kálmánné, Siegmeth Károlyné, Nagy Andrásné, özv. Szathmáry Imréné, Csanak Józsefné, Varga Lajosné, dr. Irinyi Istvánné, Dr. Tüdös Jánosné, Sibrinsz Mihályné, Tolnai Istvánné, Varjas Sándorné, Dr. Nagy Lajosné, Nánásy Lászlóné, Horváth Sándorné, Riesz Lipótné, Buzás Miklósné, Dörre Ferencné, Bacsó Jánosné, Ormós Gáborné, Székely Ferencné, Buzás Elekné, Czegléd Józsefné, Fábian Istvánné, dr. Benedek Jánosné, Soós Albertné, Juhász Józsefné, Luchs Albertné, Kovács Sámuelné, Náday Rezsőné, Májerszky Mihályné és Béláné, Konosek Gézáné, Dr. Nagy Lajosné, Szikszay Gézáné, Szikszay Lajosné, Riesz Henrikné, Fráter Györgyné, Kone Akosné, Ábrahám Imréné, Törő Imréné, özv. Kállay Istvánné, Kömley Gyuláné, Benyáts Emilné, Géressy Kálmánné, Raics Lajosné, Mentze Henrikné, Springer Józsefné, Jankovitsné, özv. dr. Szőke Istvánné, Boda Jánosné stb.

Leányok: Sik Hermin, Bonyász Erzsike, Molnár Mariska, Juhász Ilon, Luchs Olga, Kovácsy Sarolta Dóczy Ilona, Kovács Róza és Margit, Péntek Gizella, Mayeszky Nelli, Papp Mariska, Hadházy Ilona, Stark Vilma, Kovács Irén, Dudinszky Emma, Pethő Johán, Korassy Ludmiba (Nagyvárad) Raics Erzsike, Jankovits Mariska, Szőke Margit, Jánossy Gizella, Bernáth Gizella, Simon Mariska, Ujvári Ilona, Szikszay Juliska, Törő Karola, Kállay Mariska, Borsovay Róza, Kémery Vilma, Siegmész nővérek, Bollman Juliska, Kermez Emma, — Rajeczy Rajeci Róza, (Medgyaszó) Tolnay Etelke, Farkas Erzsike.

A névsor folytatását lapunk holnapi számában közöljük.

UJDONSAGOK.

* **Küldöttség a táblai elnök-nél.** A debreczeni jogász és tisztviselő kör legutóbb tartott közgyűlésén tudvalevőleg egyhangulag Bernáth Elemért, a kir. tábla elnökét választotta meg a kör elnökévé. Tegnap délután három órakor, a kör tagjaiból alakult küldöttség tisztelgett Bernáth Elemérnél, hogy a megválasztásról értesítsék és a méltóság elfogadására felkérjék. A küldöttség tagjai voltak Lengyel Imre elnöklete alatt: Balogh Imre, Unger Gusztáv, Komlóssy Arthur és Miskolc Jenő. Bernáth Elemér szívesen fogadta a küldöttséget, megköszönte a bizalmat és kijelentette, hogy a szépen fejlődő kör elnöki tisztét elfogadja. A kör tagjai ennek öröme

és az új elnök tiszteletére, ma este 8 órakor a kör helyiségében barátságos lakomára gyűlnek össze.

* **A közvilágítás rendezése** ügyében kiküldött szűkebb bizottság szombaton délután fél négy órakor tart ülést a városházán.

* **Megkoszorozott ifjak.** — A „Csokonai kör“ tegnapelőtt tartott választmányi ülésén döntötte el a Kazinczy pályázatra benyújtott pályaművek sorsát. — A pályázat eredménye sem árua sem értékre nézve nem volt kielégítő. Két pályatétel volt kitűzve s mindkettőre egy-egy pályamű érkezett be. — Az egyik Földi Jánost méltatta mint író és tudóst, a másik pedig Oda volt, mely a szabadságharcot dicsőítette. A Földit méltató mű szerzője Dósa István II éves joghallgató 5 drb arannyal (1/4 díj) az Odáé pedig Acsay Lajos 2 th. 4 drb arannyal jutalmaztatott meg. A pályázat eredményét hivatalosan a II. félévet megnyitó ünnepélyen teszi közzé.

* **Emlékkönyv a színészeknek.** A Csokonai kör tegnapi választmányi ülésén elhatározta, hogy a szintársulat azon tagjainak, kik az iránt óhajaikat kifejezték, megküldik emlékül a debreczeni színészet 100 éves történetét. Ugyanezt a munkát az ünnepélyen megjelent vendégeknek is megküldik.

* **Inzultált cégjegyző.** Tegnapelőtt kinos jelenet játszódott le nyilt utcán. A kistemplom előtt Papp László fogyasztási — adóhivatalnokot Hirsch Ferenc kereskedő tetteg inzulálta. Ebből az esetből kifolyólag, mint értesülünk a város legközelebbi közgyűlésén több tagja a törvényhatósági bizottságnak interpellációt intéz a polgármesterhez: Van-e tudomása arról, hogy ilyen eset történt s hogy összeegyeztethetőnek tartja -é, hogy tetteg bántalmazott, de ezért magának elégtételt nem szerzett férfiú továbbra is debreczen város cégjegyzője legyen?

* **Munkások műkedvelő előadása.** Tegnap este újból nagy közönség előtt ismételték meg a dohánygyári munkások a Vereshaju népszínmű előadását. A munkások ezuttal is kitétek magukért és az összevágó, gördülékeny előadással meglepték a közönséget. Volt taps bőven. Különöse. kijutott az elismerés tapsaiból: Nagy Rózának, Szedlák Juliskának, Bak Jánosnak, Tóth Andrásnak, Kovács Rózának, Munki Teréznek, Nagy Ferencnek, Bihari Gábornak, Kis Jánosnak, Tóth Juliskának, Burai Juliskának, Varga Jánosnak, Kakucsi Esztikének, Szegedi Margit, Nagy Juliska, Kállay Zsuzsika Kis Róza, Gelért Sándor, Andriskó Róza és Szabó Rózának, akik úgy egyenkint, mint összesen, műkedvelőktől nem várt sikerrel feleltek meg éppen nem könnyű feladatuknak. Az

Debreceni Ujság

1899

előadást igen sikerült némaképlet zárta be, a „Munka nemesít“ czimmel. A munkáscsoportokat munkájukért üdvözli a nép, megjutalmazza felelőseivel s kitüntetésben részesíti a király. Ezt ölelte fel a gazdag csoportban, érdekesen, sőt gyönyörködtetőleg összeállított némaképlet, amely alatt a zene a Rákóczi indulót játszotta a közönség pedig tombolva fejezte ki elismerését. — A jól sikerült előadást még sikerültebb tánczvizgalom követte s a mulatságon megjelent közönség nem fogyott ki a szereplők és a rendezők dicséretéből.

* Szerencsés lövés. A Margit-fürdő telepen a tegnapi nap folyamán Szikszay Gyula fürdő tulajdonos fia a 12 éves ifj. Szikszay Gyula, egy közönséges kisebb kaliberű floberral egy gyönyörű példány parlagi sast lőtt. A sas, hogy merről tévedett éppen a Margit-fürdő telepre, azt bajos volna megmondani. Az 1 méter szárny szélességű óriási madarat most tömi ki egyik ahhoz értő helybeli mester. — A kis nimród, valószínűleg a ritka madarat anemzeti muzeumnak fogja ajándékozni

* A baba című operett tegnap esti előadását újból telt ház közönsége nézte végig. A közönség elismerő tapsaival különösen Kaposi Józst, F. Kállay Lujzát, Sziklayt és Fenyérit tüntette ki.

* Színészek arcképcsoportja. Alig pár hónapja annak a debreczeni színészet történetében fényes betűkkel bejegyzett eseménynek, hogy a „Csonkai kör“ a debreczeni intéző körök támogatásával megünnepelte a debreczeni színészet fenállásának 100 éves jubileumát. Feledhetten napok voltak ezek minden színügy-barátra nézve s legkimagaslább eseménye az ünnepségeknek az a fényes — kiállítás volt melyen együtt láthattuk a százados színészetünk történetére vonatkozó érdekesebbnél érdekesebb s már ezer számba menő tárgyakat. Ott láttuk az elmúlt, száz év alatt városunkban működött színészek és színésznők arckép gyűjteményét. Csupa nagy nevek, egy fényes korszak művészeinek ránk maradt emléke, melyet óriási kitartással és lelkes buzgalommal tudtak csak a kiállítás fáradságtalan rendezői innen—onnan összekutatni. Az egykor Debreczenben működött színészek és színésznők arcképeinek megszerzésével járó nehézségek ismerete ébreszt fel bennünk egy eszmét melyet a színház bizottság különösen pedig a színigazgató figyelmébe ajánlunk azon reményben, hogy az könnyű keresztül vihetőségénél és czélszerűségénél fogva meg fogja nyerni az érdekeltek hozzájárulását. Arra kérjük ugyanis a színház bizottságot, hogy tegye kötelességévé a színigazgatónak minden egyes szerződött tag arcképének beszerzését s az ezután színházunkhoz szerződő tagok pedig szerződésük aláírásakor kötelezve legyenek

arcképüket a színház bizottság illetve a színigazgató rendelkezésére bocsájtani. Ilyenformán aztán ellehetne érni azon czélt, hogy a debreczeni színészet második századévének fordulónapján egy minden tekintetben teljes arcképgyűjtemény állana a 200 éves jubileumot rendező bizottság rendelkezésére. De nem csak a jövő nemzedéknek hanem nekünk a jelen embebreinek is gyönyörűséget szerezhetne egy ily féle arckép gyűjtemény ha az alkalmas helyen, pl: a színházi cukrászda termében időről időre csoportozatokban helyzetetnek el. Hiszük hogy a színházi bizottság figyelemre méltatja indítványunkat s a második évszázad megkezdő — színészek arcképcsoportjában, amely évről—évre gazdagabb lesz, folyton — nagyobb örömmel gyönyörködhet a közönség.

* Padiás tűz. Tegnap este 7 óra körül Des Kombes ügyvéd tulajdonát képező Széchényi utcai házban a padláson eddig ismeretlen okból tűz keletkezett. A tüzet a házbeliiek vették észre, akik azonnal értesítették a tűzoltóságot, kik Szikszay Gyula parancsnok élén teljes apparattal kivonultak a tűz színhelyére és még mielőtt a tűz veszedelmesebb arányokat öltött volna lokalizálták. — A kár jelentéktelen.

* Csődbejutott zsibárus. A debreceni kir. törvényszék Grosz Mór debreceni zsibárus ellen saját kérelmére a csődöt — a csődtörvény 82. §-a értelmében elrendelte. Csődbiztosul Budaaazy Zoltán kir. törvényszéki bíró, tömeggondnokul dr. Szücs Géza helyettesül dr. Hegedüs Jenő ügyvédnek neveztek ki. A bírósági végrehajtással Török Péter végrehajtó lett megbízva. A csődkövetelések bejelentésére folyó évi március 1. a felszámolásra pedig március hó 16-ik napjának délelőtt 9 órája tüzetett ki, a csődbiztos hivatalos helyiségében.

TÁVIRATOK.

A békeakció.

Budapest. (Debr. Ujság ered. táv.) Szél Kálmán holnap ismét Budapesten tesz kísérletet a béke érdekében. A haboru emberei erősen hiszik, hogy ez a törekvés megfiusul.

Kisfaludi társaság új tagjai.

Budapest, (A Debr. Ujság ered. táv.) A Kisfaludy társaság új tagjaivá ma Alexander Bernát, Ambrus Zoltán Berzevicy Kálmán, Szaboleska Mihály és Jánossy Gusztávot választották meg.

A Dreyfus-ügy.

Páris, feb. 1. Tegnap este 5 órakor közölték Esterházy-val Lebret — igazságügyminiszternek Manau főügyészhez intézett levelét, a mely szerint a büntetőtanács Esterházy kihallgatását jannár 30-án befejezte. A mi-

niszter kéri ennelfogva a főügyészt. hogy sürgősen tudassa Esterházy-val hogy az ellene indított vizsgálatot, minthogy a kihallgatás már befejeződött, 24 órán belül ismét — folytatni fogják.

Esterházy innen ismeretlen helyre elutazott, A „Petite République“ szerint az északi vasut vonatán utazott el.

A „Gaulois“ szerint Maneau, a semmitőszék első elnöke a revizióról szóló kormányjavaslatot a szenátus előtt védelmezni szándékozik.

A reichsrath elnapolása.

Bécs, feb. 1. A miniszterelnök ma átiratban értesítette a reichsrath két házának elnökségét, hogy a reichsrathot ő felsége megbízásából elnapolja.

A bolgár fejedelem halála.

Szófia, jan. 31. A bolgár távirati ügynökség jelenti: Mária Lujza fejedelemné holttestét átvitték a piros terembe. A fejedelem, a ki csaknem — szakadatalunk a fejedelemné koporsója mellett van, a súlyos csapás dacára megőrzi nyugalmát, parancsokat osztogat és megteszi a kellő intézkedéseket. A fejedelmi palotába éjjelig jöttek minden rendű látogatók, hogy a részvétivet aláírják. A Szent-György-templomban, a hol Sándor fejedelem hamvai nyugalomnak előkészületeket tesznek a fejedelemné áthozatalára. Az egész főváros gyászban van. A palota környékén nagy néptömeg hullámszik. Mindenütt részvétellel beszélnek a fejedelemné elhunytáról. A lapok tegnap este fekete keretben jelentek meg.

Vodianer Fülöp a ravatalon.

Budapest, (A Debreczeni Ujság eredeti távirata.) Vásárhelyi Vodianer Fülöp ravatalára ma pompás babékoszorukat helyezett Budapest székesfőváros törvényhatósága és számos más testület. A gyászházban, a melyet az Entreprise emberei pazar pompával ékesítettek föl, egymást érik az előkelő résztvevő látogatók. A délutáni temetésen az „Otthon“ írók és hirlapírók köre nevében dr. Radó Antal főtitkár a szerkesztőségek részéről pedig Graca György szerkesztő mond bucsuztatót. A fővárosi hirlapkiadó hivatali tisztviselők segélyegylete külön gyászjelentést adott ki.

Veszedelmes asszonyok.

Budapest, (A Debreczeni Ujság eredeti távirata.) A pozsonyi rendőrség körözvényben a következőket tudatta a főkapitánysággal: Ez évi január 21-én egy 45 éves özv. asszony egy 18 éves leánnyal beállított Mahr Mária varró-nőhöz. Az uriaszony nagy bőbeszédűséggel előadta, hogy a leányát, a kit

állandóan „Gizi“-nek szölitott, varni akarja taníttatni s szeretné teljes ellátásba odadni Mahrnéhoz, mint a kiről a legjobb referenciákat kapta. Bizalmasan elárulta, azután, hogy Gizi leánya nem törvényes leánya, atyja egy előkelő gróf, a ki a ki a leányról minden tekintetben gondoskodni kíván s a teljes ellátását egy fél évvel előre is fog fizetni. Az ismeretlen azután a varrónőtől kicsalt ötven forintot azzal az ürügygyel, hogy Zemplénbe utazik a gróf birtokára, a honnan majd meghozza a pénzt. Mahrné az utazás költségeire gyanutlanul átadta az 50 frtot s az ismeretlen név asszony el is távozott. Történik pedig, hogy Mahrnének másnap dolga akadt a városban s a leányt egyedül hagyva a lakásban eiment. Mire visszajött, szekrényéből összes ékszerei s 170 forntnyi készpénze eltűntek. A pozsonyi rendőrség megállapította, hogy a két nő még a lopás napján Győr felé utazott. — Az idősebbik nyulánk termetű, hosszú sovány kendőzött arczu, haja sötétbarna, szemei barnák, fogai hiányosak. A fiatalabbik alacsony, erős, kerek, halovány arczu, sötétbarna haju, orra hajlott. Az idősebbik Donáthi Anna néven is szerepel. Kézrekitésükre a rendőrség megtette a szükséges intézkedéseket.

Meglopott bőrök.

Budapest, (A Debreczeni Ujság eredeti távirata.) A belügyminiszterium közli, hogy Mufli Aglia Osmonban Mohamedtől, Rostoffban 8 darab wisulatis vasuli kötvényt elloptak. Az ellopott értékpapírok számai a következők: 1941158, 1941157, 1188745, 0264123, 0579742, 0579750, 0636882, 0686136. — A rendőrség megtette a szükséges intézkedéseket.

Mindenáron megakart halni.

Budapest, (A Debreczeni Ujság eredeti távirata.) Ma reggel Fich Mari 18 éves győri születésű munkásnő a Budapest-Ujpest-rákopalotai villamos vonat 5. számú kocsija elé vetette magát. A kocsivezető azonban idején észrevette és a kocsit megállította. A lány előzőleg lugkőldatott is ivott szerelmi bánatában de miután ez nem használt így akart megválni az élettől. Bevitték az újpesti Károlyi-kórházba.

VEGYES.

A sikkasztó leánya. Temesvárott tegnap egy Scheinberger Margit nevű leány öngyilkossá lett. A leány atyja: Scheinberger Mór, az adóhivatali panama egyik főhőse. Míg a sikkasztó apa a börtönben bűnhődik, leánya a züllés lejtőjére lépett s legutóbb már egy rosszhírű mulatóhely-

nek lett az alkalmazottja. Ott is lett öngyilkossá.

Furcsa végrendelet. Reichsberg Arthur a bécsúj helyi törvényszék volt hivatalnok, nemrég meghalt és egész vagyonát öcsésére hagyta, aki cipészmeister Kassán. De valószínű, hogy az örökös bucsut fog mondani a kaptafának és élvezi majd a bátyja végrendelete utján kezéhez jutott pénzt ha elegendő erő t érez magában, hogy a fekete-haju és kékszemű hölgyeknek ellent tud állani. Mert Reichsberg Arthur világosan és érthetően írta meg testamentumában, hogy csak abban az esetben teszi általános örökösévé Kassán lakó öcsését, ha fekete haju és kékszemű hölgygyel törvényes házasságra nem lép. — Ha azonban e borzasztó eset bekövetkeznék, úgy egész vagyonát Jézus társaságának hagyja. E különzködés oka abban rejlik, hogy Reichsbergnek valamelyik ilyen haju és szemű nő keserves perczeket okozhatott. Ellenszenvét tehát még halála után is gyümölcsöztetni akarja.

Megnémult az ijedségtől. Ó Bécse történt, hogy Gärfner György odavaló gépész több nappal ezelőtt elvesztette foglalkozását és nagyszámu családjával nyomorba jutott. A szerencsétlen ezt annyira vette, hogy fölakasztotta magát. Végzetes tettét legidősebb leánya, a 19 éves Erzsébet vette észre, aki az ijedelemtől, mely halott édes atyja látra elfogta, elvesztette beszélő képességét.

Élve a sirban. Izgalmas temetés volt a minap Szákul krassószörényi községben. Az odavaló oláh pap, Spatan Aurél feleségét temették. Eppen leboacsátani készültek a koporsót a sirba, amikor az elhunytak 11 éves diák fia véletlenül megcsuszott és fejével lefelé a sirba bukott. A legördülő koporsó agyonnyomta volna, ha a sirásók a koporsót újból ki nem huzzák s ki nem szabadítják a fiut borzasztó helyzetéből. Az eset a gyászoló férjet s az elhunyt asszony anyját annyira fölzigatta, hogy mindkettő ájultan regyott a sir szélére.

Öngyilkosság a kórházban. — Megrázó jelenet játszódott le tegnap délután a bécsi wieden kórházban. — Egy Doleis József nevű 61 éves napszámost, aki valami makacs betegség miatt már egy hónapot töltött a kórházban, törölték a betegek névsorából és tegnap délután el kellett volna hagyni a kórházat. Az öreg napszámós látszólag a legjobb étvágygyal fogyasztotta el ebédjét és azután nyugodtan elbucszott a betegetől és az ápolóktól. Mikor azonban a negyedik emeleten levő kórterembe ment fel a folyosón hirtelen megnyitotta az egyik ablakot és mielőtt megakadályozhatták volna, leugrott az udvarra. Mire leértek utána, már halott volt.

Gyógyítás a halott ember koponyájával.

— Saját tudósítónktól. —

Egy babonás sirfosztogatóról ir érdekes történetet arali tudósítónk. — Egy babonás emberről, aki vallomása szerint bizonyos cigányasszony tanácsára a koporsóból akarta előkeresni az orvosságot. Egy elhagyatott kriptában az ó aradi temetőben vette észre a temetőr Müller Ferenc aradi kérészt. A kriptá ajtaja egész ki volt nyitva, s a koporsó födele félre volt fordítva. A koporsóból Müller több esontot és koponyát kivett, azután leült a kriptában egy lépcsőre és a magával hozott kenyérből és szalonnából egész flegmatikusán talatozni kezdett. Evés közben elővette a koponyát és többször megcsókolta.

— Mit csinál maga itt? — kérdezte a temető őr.

— Semmit. Hagyjanak békében.

— Mit akar azzal a koponyával?

— Nagyon fáj a fejem, s ettől meggyógyul.

A közelben levő rendőrt odahívták. Az megkérdezte a nevét, kiküldte a zsebeit, s azokban a kriptá hullájának még több esontját találta. A rendőr Müllert fölvitte a városházára, ahol a különös ember ismételte, amit a temetőben mondott. Azután elmondta, hogy hosszabb időóta iszonyu fejfőresei vannak, amelyekről nem tudott szabadulni. Volt több orvosnál, de egy se segít rajta.

Mikor nemrég Szegeden volt, ott egy cigányasszony azt tanácsolta neki, hogy vegyen ki egy koporsóból egy koponyát, meg több esontot, az csókolgassa, — az biztosan segíteni fog rajta.

A babonás embert visszakisértették a temetőbe; ott megmutatta a kriptát s a koporsót, ahová szépen visszatették az összes esontokat. Müllernek pedig a lelkére kötötték, hogy a jövőben óvakodjon az ilyen dologtól annál is inkább, mert a fejfájásán, ha más, az emberesont se segít.

Az emberesonttal való babona, amilyen rémes, annyira elterjedt dolog. Olyan javasasszony is van, aki az emberesontot porrá töreti s bevéteti a hozzá forduló beteggel. A nép pedig hisz az ilyen vajakosoknak, ami persze a kegyelet rontására, a temetők fosztogatására ad okot.

Mulattató.

Jól számít.

A férj: Gázfőzőt rendeltem neked melyhez csak félannyi tüzelés kell.

A feleség: Miért nem rendeltél már kettőt, hogy az egész tüzelést megtakaríthattuk volna!

Hogyha leány akár szőke akár barna
Mecsal az még akkor is ha nem akarna

Mert a szemök szájuk hamis
Tapasztaltam ám magam is
Nem egyszer.

Hogyha legény akár szőke, akár barna

Szerelmes az akkor is ha nem akarna
A leányért addig eped
Mig a szive meg nem reped
Utána.

Ne is higgyél a lányoknak ha utánad
Valaméket majd megöli a bubánat

Mert a szoknyás hamis fajta
Még ha nem is kapod rajta
A hamist.

Komáromi.

Megmondta neki.

A kastély ura (vendéget a kastélyban végig vezetve:) Fíz itt a zongoraterem.

A vendég: És én mindig azt hittem, hogy a modern kastélyokban nincsenek kinzókamarák!

Csarnok.

A szerelem ördöge.

— REGÉNY. —

Írta: Bartha J. István.

Folytatás.

18.

Oh és Nella igyekezett is, hogy feledtesse Palival mindazt, a mi kellemetlenül hathatott volna rá. Soha oly ellenállhatatlanul bájos, csábító és szeretetreméltó nem volt, mint most. Érezte, hogy ezt a játszmát meg kell nyernie, ha nem akarja elveszíteni kedvesét. Mert dacára, hogy megcsalta, mégis szerette őt. — S Pali? — ép oly gyöngye volt a büvös szépségű nővel szemben, mint — minden más férfi.

Szeretett, megcsalták; engesztelve, vezeklést ígérve bocsánatát esdekelték — megbocsátott — és — újra szeretett.

Szeretett?!

Ah! Igen! Szeretett, de ez a szerelem már csak a régi, az igaz szerelemnek romjain épült föl újra. — Nem volt az már az az édes mámorító érzélem, mely egyaránt boldogít szívet lelket. Olyan volt az már csak, mint az eltaposott rózsza, melynek bár van még illata, de már nem azt a

szépséget ragyogja, mely őt a virágok istennőjévé teszik.

Azt hitte, hogy szereti. Pedig csak ámitotta önmagát, mert szívében már ott leskelődött a szerelem kaján ördöge: a bizalmatlanság. Ily csalódás után, a nő ha százezer esküvel bizonyítja is jövődő hűségét és szerelmét iránta a bizalom eltűnik, elvész; már pedig amaz édes megnyugvás nélkül, hogy kedvesünk csak a miénk, nincs és nem is létezhetik igaz, boldogító szerelem.

Néhány napig tartott a kétes boldogságu együttlét. Pali újra a csábos nő igézete alatt állott. Bár néha ki-kiült homlokára a boru, de Nella iparkodott azt onnan esőkjaival elűzni. Végre eszmélnie és visszatérésre gondolnia kellett.

Az indulás pillanatában Nella ismét nagy fogadást tett (Isten tudja már hányadszor) és újabb hűségességgel iparkodott megnyugtatni kedvesét.

Végre megegyezve abban, hogy Nella rövid idő múlva szintén siet kedvese után, hogy a fővárosban találkozzva, többé el ne vállanak, Pali nehézzel szívvel távozott s a vonat felé vette utját.

Utközben valami homályos sejtélem kiozta; mintha valamely láthatatlan kéz visszatartotta volna, s egy hang lelkében folytonosan azt sugta volna: „ne távozz el innen”. — Mindenképen igyekezett e lidérenyomásokról szabadulni, midőn Gyula barátját látja vele szembe jönni.

Rögtön megállitva kocsiját, le szállt s tárt karokkal sietett ölelésre. (Folyt. köv.)

A gyár tündére.

REGÉNY.

57.

Folytatás.

Borlai indulatos válaszára Amot felügyelő türelmét vesztette s odaszólt a Magdus apjának.

— Nincs tovább mit beszélnünk. A végítélet nagyjáig nem könyöröghetünk ennek a nemes érzelmeiből kivet között, lelkefen embernek. Törjük be az ajtót.

Kétszer se kellett mondani a Magdus apjának az teljes erejével meg rántotta az üveges ajtót. Az ablakok egyszerre csörömpölve hullottak ki... A Magdus apja ekkor benyult s kívül belől megfogván a kilincset, neki feszült az ajtónak s az recsegve ropogva tört össze...

A másik pereben már mind a ketten a szobában voltak és annélkül, hogy bátorságra biztatták volna egymást, robantak a másik szobába, ahonnan Borlai elváltoztatott hangon beszélt hozzájuk.

Még az ajtóhoz sem értek, mikor erős villámlás vakító fénybe öltöztette az egész szobát... Mind a három férfi tisztán felismerhette egymást.

— Hazudott ugy-e — kiáltá Amot felügyelő, — elakarta titkolni, tagadni

hogy ön Borlai. Semmi sem bizonyít úgy az ön bűnössége mellett, mint éppen ez a körülmény. Azért tehát fel szólítjuk önt, hogy feleljen kérdéseinkre. Hová rejtette Terézt? Adja elő azonnal, különben meglátja következményét akaratosságának.

Borlai felelet helyett elsütötte revolverét. A hatalmas dőrej mintha megrázta volna az egész épületet. Fel felé lött, nem akart ember halált, csak azt, hogy elijessze azokat, akik remélt boldogságának a meghiusításán fáradoznak. Amde csalódott. — Ez a reménye nem teljesült, A két elszánt férfit nem riasztotta meg a lövés, sőt inkább meggyőzte őket arról, hogy Borlai hogy gondolkodik és hogy nem mer rájuk löni. Mert ők a lövés pillanatában támadt kis tüzfényből megláthatták a revolver állását s különösen meglátták, hogy hol áll Borlai. Gyorsan arra felé igyekeztek, de Borlai is sejtén, hogy elárulta helyét, óvatosan csendesen az ajtó felé sonfordált.

— Rajtam nem fogtok ki. Az én boldogságomat nem fogjátok és nem tudjátok megrontani.

(Folyt. köv.)

Szerk. posta.

K. N. Fiala embernél még ha verset ír, meglehet bocsátani; de ha öreg ur is ilyenre adja a fejét, az már — öreg hiba.

F. B. Az ön érdekes találmánya egy önműködő főzőkanál, mely szerkezet segítségével maga keveri az ételt. A dolog korszakot alkot a konyhaszatban, írja ön — és méltatást kér a nyilvánosság előtt. Szívesen. De előbb feleljen meg ön nekünk egy kérdésre. — Észre fogja venni ez a t. c. főzőkanál azt is, ha az étel megkozmásodik?

Szinlap.

Ma, Csütörtökön „A” bérlet

A GÉZÁK.

Operett 3 fel. Zenéjét írta: Sidnei Jones.

SZEMÉLYEK:

Reginald Fairfax
Bronville
Cunningham
Grimston
Stanlei
Wun-Csi
Imari márki
Mimóza énekesnő
Aranyvirág
Bimbó
Aranyhárfa
Ibolyácska
Juliette
Lady Coustancze
M. Worhington
E. Grant
Katána
Tekmini

Mezei A.
Tanay F.
Rubos Árpád.
Bartha J.
Csáky F.
Szentés J.
Fenyéri M.
F. Kállai Lujza.
Makrainé.
Cserényi A.
Bartháné J.
Z. Csopreghy E.
Szabó Irma.
Kiss Irén.
Fái Flóra.
Cserényi A.
Karacs Imre.
Nagy József.

Holnap; A végrehajtó.

A DEBRECZENI UJSÁG

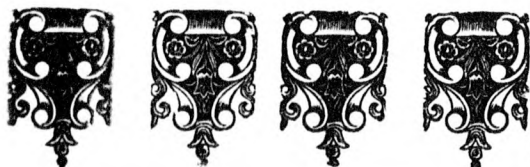
pártoktól, kormánytól és minden érdekkörtől igazán független politikai napilap.

MEGJELENIK MINDENNAP KORÁN REGGEL.

Előfizetési ára egy hónapra házhoz hordva:

ÖTVEN KRAJCZÁR.

A DEBRECZENI UJSÁG
a legelterjedtebb és legolvasottabb debreczeni napilap.

Mindenféle üzleti könyvek

igen erős kötésben, egész- és félvászon, valamint

Kopir könyvek

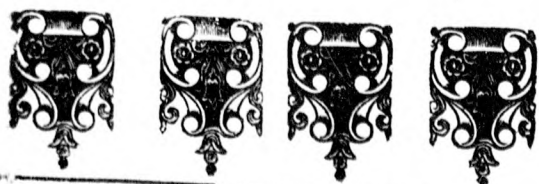
szabadalmazott indexxel felette olcsón

kaphatók:

HOFFMANN és KRONOVITZ

könyvnyomdájában.

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

BOROK

KACZ LAJOS

BOR-NAGYKERESKEDŐ

DEBRECZENBEN.

Ajánlom tisztán kezelt asztali, pecsenye és csemege boraimat kis és nagy mennyiségben.

Pinczéimben beraktározott nagymennyiségű bogyűjteményem nagyobb részét a filoxera előtti időkből datálódik, és mindenki, aki boraimat megízleli, alkalma leendő arról meggyőződni, hogy pinczéimben az egyszerű, de a legtisztább kezelés divik.

21 év óta fennálló üzletem elég garanciát nyújt arra, hogy csakis tisztán kezelt borokat szolgáljak ki, áraim is méltányosak mert már 1 üveg 1883. évi dlószegi bakator 45 kr. 1 liter 1890. évi erdélyi remek asztali bor 40 kr., 1 liter homoki 32 kr. Végre a legkényesebb igényeket is kielégítő régi faj és csemege borok állanak a nagyérdemű közönség rendelkezésére üzletemben.

Teljes tisztelettel:

KACZ LAJOS

borkereskedő.

GERÉBY FÜLÖP

DEBRECZEN.

Ajánlom a n. é. közönség szives figyelmébe **dusan felszerelt raktáramat** **mindenféle lúszert, csemeget, festéket,** anyagáru, ásványviz és pipere árukban.

Kátrányos fedéllemez.

román és portland cement,

Ajánlja továbbá

☞ tea, rum, déli gyümölcs ☜

és anyagáru kereskedését, mint legjobb és legjutányosabb bevásárlási forrást.

Tüzi-fa és szénüzlet.

Ecetgyár.

Geréby Fülöp.